

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba.

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
OPĆINE GORNJI VAKUF - USKOPLJE
ZA 2012.GODINU
Broj:05-17/13**

Sarajevo, maj, 2013. godine

**MENADŽMENTU
OPĆINE GORNJI VAKUF - USKOPLJE****NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE*****Osnova za reviziju***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Gornji Vakuf - Uskoplje za 2012. godinu** (priložene bilanse stanja na dan 31. decembra 2012. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan) te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Općine Gornji Vakuf - Uskoplje odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja općine Gornji Vakuf-Uskoplje sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), i relevantnim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Naša odgovornost je takođe da izvršimo procjenu da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima, da li se sredstva koriste za utvrđene namjene te da se izvrši ocjena finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema interne kontrole.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju temelj za naše revizorsko mišljenje.

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put obavlja reviziju finansijskih izvještaja općine Gornji Vakuf-Uskoplje i ne iskazujemo mišljenje o početnim stanjima na dan 01.01.2012. godine.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Nije izvršeno usaglašavanje rashoda sa ostvarenim приходima u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH, što je za posljediucu imalo iskazani deficit u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta u iznosu od 502.669 KM. Za iskazani deficit nije utvrđen način pokrića u skladu sa članom 17. navedenog zakona. Iznos iskazanog deficita koji je usvojen od strane Općinskog vijeća, nije usaglašen sa iznosom iskazanim u Glavnoj knjizi općine, što je pojašnjeno u tački 4.2. Izvještaja;**

2. Općina u knjigovodstvu nije iskazala vrijednost stalnih sredstava (zemljišta, objekata) koji su u njenom vlasništvu, niti je iskazala vrijednost imovine u iznosu od 532.270 KM, koju je u skladu sa Odlukom o preuzimanju sredstava i djelatnika Vatrogasnog društva (donesenom od strane Općinskog vijeća br.01-05-143/11 od 21.12.2011. godine), preuzela što je pojašnjeno u tački 4.6. Izvještaja;
3. Nije izvršen popis stalnih sredstava što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu u FBiH i Uredbom o računovodstvu FBiH, zbog čega ne možemo potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava što je pojašnjeno u tački 4.6. Izvještaja;
4. Općina Gornji Vakuf - Uskoplje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH nije izvršila usklađivanje potraživanja i obaveza iskazanih u računovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom. Zbog navedenog ne možemo potvrditi iskazano stanje potraživanja i obaveza na dan 31.12.2012. godine što je pojašnjeno u tački 4.7. Izvještaja;
5. Nije osigurano adekvatno evidentiranje, potpuni nadzor i kontrola naplate neporeznih prihoda koji se ostvaruju u Općini a kako je to regulisano Pravilnikom o evidentiranju, prikupljanju i naplati neporeznih prihoda Općine Gornji Vakuf - Uskoplje, što je pojašnjeno u tački 4.3. Izvještaja;
6. Ne možemo potvrditi da je u knjigovodstvu Općine pravilno evidentiran iznos od 1.396.358 KM, koji je planiran i realiziran sa pozicije kapitalnih izdataka a za koji nije uvećana imovina, što je pojašnjeno u tački 4.4. Izvještaja;

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske izvještaje Općine Gornji Vakuf - Uskoplje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, **finansijski izvještaji Općine ne prikazuju istinito i objektivno po svim bitnim pitanjima stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2012. godine**, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Općine Gornji Vakuf – Uskoplje tokom 2012. godine, za naprijed navedene kvalifikacije, nije bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo: 29. 05. 2013. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	2
3.	REZIME	2
4.	NALAZI I PREPORUKE	4
4.1	Sistem internih kontrola.....	4
4.2	Budžet Općine za 2012. godinu	7
4.3	Prihodi Općine	7
4.4	Rashodi i izdaci	9
4.4.1	Bruto plate i naknade zaposlenih	9
4.4.2	Izdaci za materijal i usluge	10
4.4.3	Tekući transferi (grantovi)	11
4.4.4	Kapitalni izdaci.....	12
4.5	Javne nabavke	14
4.6	Stalna sredstva.....	14
4.7	Kratkoročna potraživanja, obaveze i razgraničenja	15
5.	KOMENTAR	16

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
OPĆINE GORNJI VAKUF - USKOPLJE
za 2012. godinu

1. UVOD

Općina Gornji Vakuf - Uskoplje (u daljem tekstu Općina) kao jedinica lokalne samouprave uspostavljena je na osnovu Odluke Visokog predstavnika o integraciji općine br. 114 od 15.09.2001. godine a u skladu sa Ustavom FBiH, Ustavom Srednjobosanskog kantona, član 13 Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH i Statutom Općine Gornji Vakuf - Uskoplje.

Općina u okviru svog samoupravnog djelokruga vrši slijedeće poslove: poduzima sve potrebne korake u cilju osiguravanja zaštite, prava i sloboda navedenih u Ustavu Federacije BiH, donosi programe razvoja djelatnosti od značaja za funkcionisanje općine, donosi Budžet i usvaja završni račun, osigurava uvjete za zaštitu životne okoline u skladu sa Zakonom, osigurava uređenja naselja, kvalitetu stanovanja i komunalnih objekata, obavljanje komunalnih i drugih uslužnih djelatnosti, saobraćajnoj povezanosti općine. Općina osigurava uspostavljanje i održavanje premjera i katastra zemljišta i evidencija prava na nekretninama, stara se o izgradnji, održavanju i korištenju lokalnih puteva, ulica, mostova i drugih javnih objekata od interesa za općinu, uređuje lokalni saobraćaj, brine o lokalnoj infrastrukturi, poduzima mjere za osiguranje javnog reda i mira, zaštite građana i imovine u skladu sa Zakonom, raspolaže i upravlja općinskom imovinom te utvrđuje i raspolaže rentom na građevinskom zemljištu u skladu sa Zakonom, osigurava urbanističko planiranje, korištenje i upravljanje građevinskim zemljištem i stambenim fondom u vlasništvu općine, obavlja razrez i naplatu poreza, utvrđuje naknade i takse koje pripadaju Općini, izrađuje i brine se o izvršenju budžeta u skladu sa Zakonom, osigurava lokalne potrebe stanovništva u oblasti brige o djeci, obrazovanju i odgoju, javnom zdravlju, zdravstvenoj zaštiti životinja i zaštiti bilja, socijalnoj pomoći, kulturi i sportu u skladu sa Zakonom, osniva općinska tijela uprave, uređuje njihovu organizaciju i djelokrug, obavlja inspekcijske poslove iz svog djelokruga, obavlja poslove prenesene Zakonom iz djelokruga kantona i Federacije, uređuje i druga pitanja u skladu sa Zakonom.

Općina kao jedinica lokalne samouprave obuhvata područje 50 naseljenih mjesta. Kao organizacioni oblik mjesne samouprave i mjesta za ostvarivanje poslova koji neposredno utiču na svakodnevni život i rad građana osnivaju se mjesne zajednice. Mjesne zajednice osnivaju građani (koji imaju prebivalište na području za koje se ista osniva) na mjesnom zboru građana. Posebnom odlukom Općinskog vijeća a na prijedlog načelnika na mjesnu zajednicu se mogu prenijeti određeni stručni poslovi iz samoupravnog djelokruga Općine a koji su od neposrednog interesa za prava i obaveze građana i za koje se onda sredstva obezbjeđuju u budžetu Općine. Sredstva za rad mjesnih zajednica osiguravaju se putem lokalnog samodoprinos, naknada za usluge koje svojim aktivnostima ostvaruje ista, prihodima (transferima) koje općina ustupi mjesnoj zajednici u skladu sa Budžetom a na temelju zahtjeva mjesnih zajednica, poklona i donacija koja u skladu sa zakonom ostvari mjesna zajednica.

Organi vlasti su Općinsko vijeće, koje broji 23 vijećnika i Općinski načelnik, sa mandatom od 4 godine. Općinski načelnik zastupa Općinu i nositelj je izvršne vlasti u Općini. Izbor Općinskog načelnika obavlja se u skladu sa Zakonom i Statutom. Općinski načelnik donosi opće i pojedinačne akte iz svoje nadležnosti utvrđene Zakonom i Statutom.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi za upravu Općine Gornji Vakuf - Uskoplje i njegovim izmjenama i dopunama a u skladu sa Zakonom i drugim propisima utvrđuje se unutrašnja organizacija, način rukovođenja, planiranja i realizovanja poslova, dodjela ovlaštenja i odgovornosti državnih namještenika i službenika, ukupan broj zaposlenih sa opisom i rasporedom poslova te ostala pitanja koja se odnose na organizaciju rada.

U cilju obavljanja poslova i zadatka iz svoje nadležnosti Općina je formirala službe:

- Služba za gospodarstvo, finansije i stradalnike rata,

- Služba za civilnu zaštitu, stambeno - komunalne poslove, obnovu i zaštitu okoliša
- Služba za opću upravu i društvene djelatnosti
- Služba za imovinsko - pravne poslove i katastar
- Služba za urbanizam, graditeljstvo, prostorno planiranje

Za obavljanje stručnih, tehničkih i drugih poslova za potrebe Načelnika općine u skladu sa članom 15 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji zadužen je **tajnik općine**.

Na dan 01.01.2012. godine u općini je bilo 54 a na dan 31.12.2012. godine 56 zaposlenih od 59 predviđenih sistematizacijom.

Sjedište Općine je u Gornjem Vakufu - Uskoplju, Fra. Anđela Zvizdovića bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2012. godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji prikazuju u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito finansijsko i materijalno stanje Općine na dan 31.12.2012. godine, izvršenje Budžeta Općine za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te dali su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u januaru i aprilu 2013. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Općine za 2012. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

U skladu sa članom 62. Zakona o budžetima u FBiH usvojiti, Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, kako bi se osiguralo da resursi budu korišteni u skladu sa postavljenim ciljevima, istim definisati i procijeniti nivo rizika poslovanja i utvrditi mjere za sprečavanje nastajanja neželjenih dešavanja.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji službi za upravu u Općini Gornji Vakuf - Uskoplje, a u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH sistematizovati i popuniti radno mjesto internog revizora.

U skladu sa članom 12 Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH voditi sve propisane pomoćne knjige (knjiga stalnih sredstava).

Uz finansijske izvještaje izrađivali računovodstvene zabilješke u skladu sa članom 23. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.

Uspostaviti funkcionalan sistem internih kontrola u cilju efikasnog obavljanja poslova, smanjenja rizika od namjernih ili nenamjernih pogrešaka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa, poboljšati vršenje nadzora nad djelovanjem postojećeg sistema kontrola u cilju njegovog unapređenja.

*Finansijske izvještaje sačinjavati u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardom 1.-
Prezentovanje finansijskih izvještaja.*

*U skladu sa Odlukom Općinskog vijeća, uspostaviti Registar budžetskih korisnika općine Gornji Vakuf -
Uskoplje.*

*Usvojiti Računovodstve politike i u njima precizno definisati računovodstveni sistem i finansijsko
izvještavanje u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima.*

*Intezivirati aktivnosti prelaska Općine na trezorski način poslovanja u skladu sa Zakonom o izmjeni
zakona o budžetima u FBiH.*

*Računovodstvenim politikama ili posebnim internim aktom regulisati proces planiranja i donošenja
budžeta. Utvrditi i procijeniti rizik u procesu planiranja te donijeti mjere za otklanjanje eventualnih
rizika u skladu sa Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima.*

*Godišnje izvještaje sačinjavati u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem
obračunu budžeta u FBiH, unosom podataka sa odgovarajućih ekonomskih kodova iz Glavne knjige.*

*Za iskazani deficit po završnom računu utvrditi način pokrića istoga u skladu sa članom 17. Zakona o
budžetima u FBiH.*

*Utvrditi i procijeniti rizik u procesu ostvarivanja prihoda te donijeti mjere za njihovo otklanjanje u okviru
Pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima.*

*Donijeti interni akt kojim će se regulisati način obračuna, kontrola i nadzor naplate javnih prihoda
Općine.*

*Knjigovodstveno evidentirati potraživanja po osnovu svih vrsta naplaćenih prihoda a temeljem validnih
rješenja koja se odnose na tekući period poslovanja.*

*Pomoćnu knjigu izlaznih računa voditi u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i vršiti
knjigovodstveno evidentiranje ispostavljenih faktura po osnovu prihoda od komunalnih naknada.*

*Postupati u skladu sa usvojenim Pravilnikom o evidentiranju, prikupljanju i naplati neporeznih prihoda
i vršiti adekvatnu kontrolu i nadzor nad naplatom neporeznih prihoda. Pratiti izvršenje neporeznih
prihoda po svim vrstama, sačinjavati pomoćne evidencije za iste i usklađivati ih sa stanjem u
knjigovodstvu.*

*Osigurati evidentiranje primljenih grantova za tekuće potpore, projekte ili programe u skladu sa
Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i temeljem validne dokumentacije.*

*U cilju osiguranja efikasnijeg sistema internih kontrola uz Pravilnik o načinu postupanja sa službenim
vozilima usvojiti Normative potrošnje goriva i maziva i sačinjavati mjesečne izvještaje o potrošnji. Radne
putne naloge za automobile ispunjavati u skladu sa usvojenim internim aktom.*

*U skladu sa Smjernicama za jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika usvojiti Pravilnik o
troškovima reprezentacije i Pravilnik o stručnom obrazovanju.*

*Kod prekoračenja odobrenog iznosa za troškove mobitela, vršiti refundaciju troškova od odgovornog
lica.*

*Transfere pojedincima realizovati u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta općine Gornji Vakuf -
Uskoplje za 2012. godinu temeljem odluka općinskog načelnika.*

*Donijeti pravila i kriterije i temeljem istih vršiti raspodjelu tekućih transfera neprofitnim organizacijama i
udruženjima u cilju pravičnosti i transparentnosti dodjele sredstava sa pozicije tekućih transfera.*

*Transfere političkim strankama isplaćivati u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta općine Gornji Vakuf -
Uskoplje za 2012. godinu temeljem odluka Općinskog vijeća.*

Izvjestaje sačinjavati u skladu sa članom 23 Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH tako da isti pružaju tačne i pouzdane preglede, usklađene po svim pozicijama sa podacima u glavnoj knjizi.

Kapitalne izdatke planirati na propisanim pozicijama i dio koji se odnosi na ulaganja u vlastitu imovinu, evidentirati na poziciji investicija u toku koja će po okončanju radova uvećati vrijednost općinske imovine . Dio koji se odnosi na ulaganja u tuđu imovinu evidentirati na propisanim pozicijama (ulaganja u tuđu imovinu) dok se ne riješi status iste.

Nepovratna davanja drugim nivoima vlasti (izdaci za troškove održavanja i čišćenja vodotoka i izgradnju vjerskog objekta) planirati i evidentirati u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike.

Prilikom nabavke roba i usluga postupati u cijelosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te obavijest o izboru dobavljača objavljivati u Službenom glasniku, kako je propisano članom 40. istog Zakona.

U skladu sa Uredbom o knjigovodstvu budžeta u FBiH voditi pomoćnu knjigu kapitalne imovine.

Formirati komisiju ili angažirati stručno lice koje će izvršiti popis nekretnina u vlasništvu općine procijeniti stvarnu vrijednost iste te nakon toga provesti uknjižavanje u knjigovodstvu općine.

Popis imovine u cijelosti uraditi u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu Budžeta u Federaciji BiH, te popisati sva sredstva a za nova evidentirana stalna sredstva upisati inventurne brojeve.

Postupati u skladu sa Pravilnikom o popisu i njegovim člancima (2 i 9) koji se odnose na formiranje komisija za popis.

Iznos iskazan na dugoročnim plasmanima preknjižiti na konto sumnjivih i spornih potraživanja jer se radi o kreditu datom u ranijem periodu. Izvršiti procjenu naplativosti i poduzeti aktivnosti po istom.

Uskladiti evidencije nadležnih službi koje operativno prate analitiku potraživanja od kupaca sa stanjem u knjigovodstvu .

Popis potraživanja i obaveza i usklađivanje stanja potraživanja i obaveza iskazanih u računovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u Federaciji BiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Sistem internih kontrola

Provedenom revizijom izvršena je procjena funkcionisanja sistema internih kontrola u Općini, kako bi se uvjerali da li su uspostavljene interne kontrole, da li osiguravaju potpunu primjenu i usklađenost sa zakonskim propisima, tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, kao i ekonomično, efikasno i efektivno trošenje javnih sredstava. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na menadžmentu Općine, a temelj funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je adekvatna organizacijska struktura i kvalitetni interni akti.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi za upravu Općine Gornji Vakuf - Uskoplje i Izmjenama i dopunama istog, kao polaznim aktom i sastavnim dijelom sistema internih kontrola, utvrđena je unutrašnja organizacija općinskih službi za upravu, način rukovođenja, planiranje i realizovanje poslova, ovlaštenja i odgovornost državnih službenika i namještenika u obavljanju poslova, ukupan broj zaposlenih, opis i raspored poslova, te ostala pitanja koja se odnose na organizaciju rada. Navedenim Pravilnikom **nije sistematizovano mjesto internog revizora** što nije u skladu sa članom 8 Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH koji

nalaže da Općine koje ne ispunjavaju kriterije za uspostavu jedinice interne revizije trebaju imati najmanje jednog internog revizora.

U općini nisu usvojili niti **Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima**, kojim bi se osiguralo da su resursi korišteni u skladu sa postavljenim ciljevima, kojim se definišu i **procjenjuju rizici poslovanja** i utvrđuju mjere za sprečavanje nastajanja neželjenih dešavanja, što su bili u obavezi u skladu sa članom 62 Zakona o budžetima u FBiH.

Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donio Federalni ministar finansija, budžetski korisnici na svim nivoima bili su u obavezi donijeti procedure navedene u Smjernicama, a rukovodioci budžetskog korisnika poduzeti mjere za donošenje svih propisanih procedura. Provedenom revizijom konstatovali smo kako su u Općini usvojili većinu propisanih internih akata. **Nisu usvojili:** Računovodstvene politike, Pravilnik o poklonima i reprezentaciji, Procedure i pravila korištenja, sigurnosti i zaštiti podataka IT sistema, Pravilnik o obrazovanju i usavršavanju uposlenih. Računovodstvenim politikama u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, trebali su precizirati koliko se glavnih knjiga vodi u općini, utvrditi šta se u istim evidentira, koje pomoćne knjige se vode u općini kao i način i broj sačinjavanja finansijskih izvještaja. Provedenom revizijom utvrdili smo da se u Općini vodi jedna Glavna knjiga a od pomoćnih evidencija **ne vodi se knjiga stalnih sredstava**.

Općina je u skladu sa Zakonom o izmjeni zakona o budžetima u FBiH trebala preći na trezorski način poslovanja. Načelnik je pokrenuo aktivnosti zapošljavanjem djelatnika na poslovima pripreme za prelazak na trezorski način poslovanja ali nije donesena odluka o datumu prelaska na trezorski način poslovanja niti od strane načelnika niti od strane Općinskog vijeća.

Općinsko vijeće je na sjednici od 16.12.2010. godine usvojilo **Odluku o uspostavi registra budžetskih korisnika općine Gornji Vakuf - Uskoplje (01-14-189/10) sa rokom uspostave od 6 mjeseci**. U skladu sa navedenom odlukom Registar se uspostavlja u Službi za privredu, finansije i stradalnike rata i ista je odgovorna za ispravnost i ažurnost podataka. U skladu sa članom 5 navedene Odluke budžetski korisnici mogu biti Općinsko vijeće, općinski načelnik, općinske službe, javne ustanove, agencije, biro. Takođe u skladu sa odlukom općinski načelnik je bio u obavezi informisati redovito općinsko vijeće o svim upisanim i brisanim budžetskim korisnicima. Do završetka revizije nije prezentovan dokaz da je postupljeno po navedenoj odluci i da je registar formiran.

Kada su u pitanju **kontrolne aktivnosti**, utvrdili smo da se u svim slučajevima ne provode dosljedno propisane procedure vezane za funkcionisanje sistema internih kontrola, što je imalo za posljedicu određene propuste u provođenju kontrolnih aktivnosti. Propusti se prije svega odnose na slijedeće: nepravilno knjigovodstveno evidentiranje neporeznih - vlastitih prihoda (primjera radi prihodi od rente evidentirani su poziciji prihoda od iznajmljivanja zemljišta), nevođenje pomoćnih evidencija za sve vrste vlastitih prihoda, nepostojanje adekvatne kontrole i nadzora nad naplatom vlastitih prihoda općine za koje se vode pomoćne evidencije i neusaglašavanje iste sa knjigovodstvom, knjigovodstveno neevidentiranje zaduženja i adekvatnog nadzora nad naplatom po osnovu izdatih građevinskih dozvola, komunalnih naknada (ne stvaraju potraživanja po izdatim rješenjima) nisu evidentirana potraživanja za kredit dat 1996. godine (Katušić) a koji je evidentiran na dugoročnim plasmanima, nije vršeno usaglašavanje korespondirajućih konta kod primljenih grantova od Federacije, pogrešno knjigovodstveno evidentiranje robnih rezervi, na kontima investicije u toku - knjižena su ulaganja u općinsku zgradu a ista nije evidentirana u knjigovodstvu Općine, sredstva tekućih rezervi evidentirana su nepravilno, isplata jednokratnih pomoći nije u skladu sa donesenom odlukom pa je primjera radi izvršena isplata sa pozicije grantova MZ - a umjesto sa pozicije ostali grantovi pojedincima kako je u odluci navedeno, ne donošenje internog akta kojim bi se regulisali troškovi reprezentacije, popis nije urađen u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, nije izvršeno usklađivanje stanja stalnih sredstava u skladu sa istim, nepravilno knjigovodstveno evidentiranje ispravke vrijednosti.

Neevidentiranje naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište i naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta - rente, na propisanim pozicijama može uzrokovati i nenamjensko korištenje ovih naknada, obzirom da su članom 63. Zakona o građevinskom zemljištu FBiH tačno propisane namjene utroška ovih sredstava.

Općina Gornji Vakuf - Uskoplje nije uspostavila Interne kontrole (koje podrazumijevaju različite mehanizme kojima se osigurava ispravno izvršavanje odluka vezanih za budžetske i ostale politike u oblasti efikasnih sistema komunikacija između rukovodilaca i njihovog osoblja, računovodstvenih kontrola, finansijskog izvještavanja, kontrole procesa provođenja javnih nabavki te samim time niti ima adekvatan nadzor nad ispravnim izvršavanjem odluka vezanih za budžetske politike) te stoga nema adekvatan nadzor nad ključnim procesima poslovanja u općini. Ovo je posebno izraženo kod naplate neporeskih prihoda (naknade za privremeno korištenje javnih površina), gdje se Rješenja za privremeno korištenje javnih površina ne izdaju svake godine već se koriste rješenja iz ranijeg perioda, ista se ne dostavljaju u knjigovodstvo a u knjigovodstvu ne vode potraživanja za izdana rješenja, niti se ista utužuju.

Takođe kroz knjigovodstvenu aplikaciju nije riješeno evidentiranje početnog stanja (odnosno prenesenih salda iz prethodnog perioda), tako da se kroz bruto bilans ne može utvrditi promet tekuće godine što otežava iskazivanje podataka za pojedine pozicije koje su od ključnog značaja prilikom izvještavanja o izvršenju budžeta.

Na osnovu evidencija u glavnoj knjizi sačinjeni su finansijski izvještaji na dan 31.12.2012. godine za Budžet općine a kvartalno su rađeni i poslani izvještaji kantonalnom ministarstvu finansija. Međutim u općini nisu uz finansijske izvještaje izrađivali računovodstvene zabilješke u skladu sa članom 23 Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH kojima se daje detaljna razrada i dopuna(pojašnjenja) podataka. Uvidom u izvještaje konstatovali smo niz grešaka i nismo mogli steći uvjerenje da računovodstveni sistem osigurava sasvim pouzdano praćenje prihoda, rashoda, imovine obaveza i potraživanja i da obezbjeđuje sačinjavanje finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardom 1. - Prezentovanje finansijskih izvještaja.

U skladu sa članom 62 Zakona o budžetima u FBiH usvojiti Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, kako bi se osiguralo da resursi budu korišteni u skladu sa postavljenim ciljevima, istim definisati i procijeniti nivo rizika poslovanja i utvrditi mjere za spriječavanje nastajanja neželjenih dešavanja,

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji službi za upravu u Općini Gornji Vakuf - Uskoplje, a u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH sistematizovati i popuniti radno mjesto internog revizora.

U skladu sa članom 12 Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH voditi sve propisane pomoćne knjige (knjiga stalnih sredstava).

Uz finansijske izvještaje izrađivati računovodstvene zabilješke u skladu sa članom 23 Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH

Uspostaviti funkcionalan sistem internih kontrola u cilju efikasnog obavljanja poslova, smanjenja rizika od namjernih ili nenamjernih pogrešaka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa, poboljšati vršenje nadzora nad djelovanjem postojećeg sistema kontrola u cilju njegovog unapređenja.

Finansijske izvještaje sačinjavati u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardom 1. - Prezentovanje finansijskih izvještaja.

U skladu sa Odlukom Općinskog vijeća uspostaviti općinski Registar budžetskih korisnika općine Gornji Vakuf - Uskoplje.

Usvojiti Računovodstve politike i njima precizno definisati računovodstveni sistem i finansijsko izvještavanje u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima.

Intezivirati aktivnosti prelaska Općine na trezorski način poslovanja u skladu sa Zakonom o izmjeni zakona o budžetima u FBiH.

4.2 Budžet Općine za 2012. godinu

Budžet Općine za 2012. godinu kao i Odluku o izvršenju Budžeta kojim je uređen je način izvršavanja budžeta, usvojilo je Općinsko vijeće Općine 20.12.2011. godine. Budžetom Općine planirani prihodi i primici, rashodi i izdaci iznosili su **4.707.400 KM**.

Iako je članom 9. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno da se upravljanje budžetom i izrada istoga temelji na Dokumentu okvirnog budžeta (koji obuhvata trogodišnje planiranje) Općina nije donijela isti za razdoblje u kojem je revizija vršena. DOB je sačinjen za 2013. godinu.

Općinsko vijeće je 05.07.2012. godine donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Budžeta kojim su prihodi i primici, rashodi i izdaci povećani i iznosili su **5.075.000 KM**. Izmjenama je izvršeno povećanje prihodovne strane i to neporeznih prihoda u iznosu od 368.000 KM i rashodovne strane (kapitalnih izdataka u iznosu od 326.000 KM i tekućih transfera u iznosu od 42.000 KM). Međutim, uvidom u Odluku o izmjenama i dopunama budžeta konstatovali smo da u članu 1. Odluke o izmjenama i dopunama budžeta, budžet iznosi **5.075.000 KM** a u članu 2 (tabelarni prikaz) budžet je iskazan u iznosu od **5.075.400 KM**. Isto ukazuje na nepostojanje internih kontrola. Općina nije internim aktom niti računovodstvenim politikama uredila proces donošenja budžeta i nije uspostavila adekvatan sistem kontrola kako bi se smanjio rizik od grešaka.

Prema Godišnjem iskazu o izvršenju Budžeta Općine ukupno iskazani prihodi i primici sa 31.12.2012. godine iznose **4.115.541 KM**, rashodi i izdaci **4.618.210 KM** i **višak rashoda nad prihodima** iskazan je u iznosu od **502.669 KM**. Međutim uvidom u glavnu knjigu konstatovali smo da je višak rashoda nad prihodima iskazan je u iznosu od 374.804 KM što ne odgovara iznosu iskazanom u Godišnjem izvršenju budžeta. Provedenom revizijom utvrdili smo i da su u Izvještaju o izvršenju budžeta za 2012. godinu, koji je usvojen od strane Općinskog vijeća 04.04.2013. i objavljenim u Službenom glasniku Općine, prihodi i primici iskazani u iznosu od 4.115.554 KM (razlika od 13 KM), rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 4.616.278 KM (razlika od 1.932 KM nije pojašnjena) a iskazani deficit u iznosu od 500.724 KM (razlika je 1.945 KM).

Zbog svega navedenog ne možemo potvrditi iskazani deficit. Za iskazani deficit u Općini nije utvrđeno na koji način će se pokriti što nije u skladu sa članom 17. Zakona o budžetima u FBiH.

Računovodstvenim politikama ili posebnim internim aktom regulisati proces planiranja i donošenja budžeta.

Utvrđiti i procijeniti rizik u procesu planiranja te donijeti mjere za njihovo otklanjanje u skladu sa Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima.

Godišnje izvještaje sačinjavati u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, unosom podataka sa odgovarajućih ekonomskih kodova iz Glavne knjige.

Za iskazani deficit po završnom računu utvrditi način pokrića istoga u skladu sa članom 17. Zakona o budžetima u FBiH.

4.3 Prihodi Općine

Ukupni prihodi i primici iskazani u **Godišnjem iskazu o izvršenju Budžeta Općine za 2012. godinu** (u daljem tekstu GIB) iznose **4.115.541 KM**, od čega su prihodi od poreza **2.437.182 KM**, neporezni prihodi **1.307.689 KM** i prihodi po osnovu primljenih transfera od drugih nivoa vlasti i donacija **370.670 KM**.

Prikupljanje javnih prihoda općine vrši se uplatom na depozitni račun u skladu sa Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriju FBiH. Raspodjela poreskih prihoda utvrđena je Zakonom o pripadnosti javnih prihoda Federacije BiH i Zakonom o pripadnosti Srednjobosanskog kantona. Općina nije internim aktom regulisala način obračuna, naplate i kontrole naplate javnih prihoda u cilju boljeg praćenja i efikasnog izvršenja aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti propisane Zakonom o principima lokalne samouprave. Zbog neadekvatne kontrole i nadzora desile su se razlike u iznosima iskazanim u Godišnjem

Izvještaju o izvršenju budžeta i Izvještaju o izvršenju budžeta koje je upućeno Općinskom vijeću i koje je isto usvojilo.

U strukturi **prihoda od poreza** koji su prema prema GIB - u realizovani u iznosu od **2.437.182 KM**, što je 81% od plana, najznačajnije stavke odnose se na prihode od indirektnih poreza u iznosu od 1.848.573 KM, prihode po osnovu poreza na dohodak u iznosu od 341.692 KM i prihode po osnovi poreza na imovinu u iznosu od 173.372 KM. Uvidom u Izvještaj o izvršenju budžeta koji je usvojen na Općinskom vijeću konstatovane su razlike u odnosu na GIB, pa su prihodi od poreza iskazani manje za 7.859 KM u odnosu na GIB, porezi na dobit pojedinca iskazani su više za 15 KM u odnosu na GIB a prihodi od indirektnih poreza 7.873 KM manje u odnosu na GIB, što je znak nepostojanja internih kontrola u ovom procesu.

U strukturi **neporeznih prihoda** realizovanih u iznosu od **1.307.689 KM**, što je 99% od plana, najznačajnije stavke odnose se na prihode od poduzetničkih aktivnosti koji su iskazani u iznosu od 325.584 KM, prihode od pružanja javnih usluga, naknade i takse u iznosu od 982.105 KM. Uvidom u Izvještaj o izvršenju budžeta koji je usvojen na Općinskom vijeću, konstatovane su razlike u odnosu na GIB. U izvještaju prema općinskom vijeću ukupno iskazani neporeski prihodi manji su u odnosu na GIB za 103.023 KM što ukazuje na nedostatak internih kontrola u ovom procesu.

Općina je usvojila **Pravilnik o evidentiranju, prikupljanju i naplati neporeznih prihoda**, kojim je definisano evidentiranje, prikupljanje i naplata neporeznih prihoda, pravni osnov obračunavanja neporeznih prihoda, stvaranje obaveze plaćanja neporeznih prihoda od strane obveznika, način evidentiranja od momenta zaduženja do konačne naplate od strane nadležne službe. U skladu sa članom 5 navedenog Pravilnika, svaka služba dužna je dnevno ažurirati bazu podataka a do 5-og u mjesecu dužna je službi za finansije dostavljati izvještaj na uvid radi analize i poduzimanja mjera naplate. Praćenje prikupljanja prihoda mora biti redovita aktivnost rukovodećih djelatnika (član 6 Pravilnika). Međutim nakon provedene revizije konstatovali smo **da se ne postupa u skladu sa internim aktom, da su interne kontrole naplate vlastitih prihoda neefikasne i nedovoljne jer se ne vrši usklađivanje Pomoćne evidencije po svim vrstama neporeznih prihoda sa stanjem u knjigovodstvu.**

Izvršili smo reviziju dokumentacije vezane za realizovanje prihoda od **komunalnih naknada** u iznosu od **521.400 KM** i konstatovali da se naknade naplaćuju temeljem Odluke o komunalnoj naknadi i Rješenja o visini naknade izdanih od strane referenta u Službi za civilnu zaštitu, stambeno - komunalne poslove, obnovu i zaštitu, da se vodi pomoćna evidencija izdatih rješenja, da se nije dostavljao jedan primjerak rješenja u knjigovodstvo, (što je bila obaveza u skladu sa navedenim Pravilnikom), da se nije vršilo sravnjavanje pomoćne evidencije sa stanjem u knjigovodstvu. Služba za finansije nije vršila bilansno evidentiranje zaduženja i odobrenja po izvršenim uplatama obveznika za komunalne naknade i u finansijskim izvještajima nisu evidentirana potraživanja po osnovu ovih javnih prihoda što u krajnjem slučaju može utjecati na visinu iskazanih prihoda po ovom osnovu.

Provedenom revizijom utvrdili smo da su **prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora** iskazani u iznosu od **10.724 KM** realizirani temeljem sklopljenih ugovora i ispostavljenih faktura.

Provedenom revizijom utvrdili smo da su **prihodi po osnovu zakupa javnih površina** iskazani u iznosu od **4.831 KM**, realizovani u skladu sa Odlukom Općinskog vijeća o privremenom zauzimanju javnih površina i ispostavljenih Rješenja o privremenom korištenju izdatim od strane Službe za urbanizam, graditeljstvo i prostorno planiranje. Uvidom u rješenja obuhvaćena uzorkom konstatovano je da su ista iz ranijeg perioda, da se nisu izdavala nova rješenja za tekuću godinu, nisu ispostavljali fakture, niti je vođena pomoćna evidencija kako bi se osiguralo kontinuirano praćenje naplate i poduzimale zakonske mjere za izmirivanje obaveze korisnika. Služba za finansije nije vršila bilansno evidentiranje zaduženja i odobrenja po izvršenim uplatama obveznika niti za ove prihode i u finansijskim izvještajima nisu evidentirana potraživanja po osnovu ovih javnih prihoda.

U strukturi primljenih transfera i donacija u iznosu od **370.670 KM** iznos od 193.909 KM odnosi se na transfere kantona a iznos od 172.049 KM odnosi se na kapitalne namjenske transfere od Federacije za projekte u općini (izradnja industrijske zone 80.000 KM, izgradnju vodovoda Duratbegovića Dolac 62.049 KM i nabavku pvc

stolarije 30.000 KM). Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju primljenih sredstava od Federacije konstatovali smo da su isti evidentirani u knjigovodstvu ali bez popratne dokumentacije kao temelj za knjiženje (samo na temelju izvoda).

Utvrditi i procijeniti rizik u procesu ostvarivanja prihoda te donijeti mjere za njihovo otklanjanje u okviru Pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima.

Donijeti interni akt kojim će se regulirati način obračuna, kontrola i nadzor naplate javnih prihoda Općine

Knjigovodstveno evidentirati potraživanja po osnovu svih vrsta naplaćenih prihoda a temeljem validnih rješenja koja se odnose na tekući period poslovanja.

Pomoćnu knjigu izlaznih računa voditi u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH i vršiti knjigovodstveno evidentiranje ispostavljenih faktura po osnovu prihoda od komunalnih naknada.

Postupati u skladu sa usvojenim Pravilnikom o evidentiranju, prikupljanju i naplati neporeznih prihoda i vršiti adekvatnu kontrolu i nadzor nad naplatom neporeznih prihoda. Pratiti izvršenje neporeznih prihoda po svim vrstama, sačinjavati pomoćne evidencije za iste i usklađivati ih sa stanjem u knjigovodstvu.

Osigurati evidentiranje primljenih grantova za tekuće potpore, projekte ili programe u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i temeljem validne dokumentacije.

4.4 Rashodi i izdaci

U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta Općine rashodi i izdaci za 2012. godinu iskazani su u iznosu od **4.618.210 KM** (91 % manje od plana), od čega su troškovi po osnovu bruto plaća u iznosu od 1.014.743 KM, naknade troškova zaposlenih u iznosu od 141.981 KM, izdaci za materijal i usluge 773.603 KM, izdaci po osnovu tekućih grantova 1.109.810 KM, kapitalni izdaci za nabavku imovine 1.396.358 KM.

4.4.1 Bruto plate i naknade zaposlenih

Bruto plate zaposlenih iskazane su u iznosu od **1.014.743 KM** što je manje od plana za 2,7 %. Plate su obračunate i isplaćivane temeljem Pravilnika o platama i naknadama državnih službenika i namještenika u općinskim službama za upravu Općine Gornji Vakuf-Uskoplje i Odluke o platama i naknadama izabranih dužnosnika, državnih službenika i namještenika. Na temelju navedenih akata, načelnik Općine donosio je rješenja o postavljenju i visini koeficijenta a u skladu sa utvrđenom sistematizacijom. Osnovica za plaću određena je Odlukom općinskog načelnika o utvrđivanju osnovice za obračun plaće za 2012. godinu u iznosu od 264 KM. Plaća općinskog načelnika obračunavala se i isplaćivala temeljem Odluke Općinskog vijeća o utvrđivanju koeficijenta za obračun plaće općinskom načelniku i iznosila je (neto) 2.613 KM.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za obračun plaća nismo konstatovali nepravilnosti.

Naknade troškova zaposlenih iskazane u iznosu od 141.981 KM što je 20% manje od plana, obračunavale su se u skladu sa Odlukom o plaćama i naknadama izabranih dužnosnika, državnih službenika i namještenika u općinskoj upravi Gornji Vakuf - Uskoplje. Realizovane su u iznosu od 141.981 KM a odnose se na:

- **naknade za topli obrok** (za dane provedene na poslu) isplaćene su u iznosu od 102.113 KM u skladu Odlukom o plaćama i naknadama izabranih dužnosnika, državnih službenika i namještenika u općinskoj upravi Gornji Vakuf - Uskoplje u visini od 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji u visini od 8 KM.
- **Regres** je isplaćen u iznosu od 23.194 KM temeljem Odluke o plaćama i naknadama izabranih dužnosnika, državnih službenika i namještenika u općinskoj upravi Gornji Vakuf - Uskoplje a u

skladu sa Odlukom općinskog načelnika o isplati naknade za godišnji odmor za 2012. godinu u iznosu od 414 KM linearno za sve zaposlene.

- **naknade za prijevoz djelatnika** isplaćivane su u skladu sa Odlukom o plaćama i naknadama izabраних dužnosnika, državnih službenika i namještenika u općinskoj upravi Gornji Vakuf - Uskoplje i na temelju zahtjeva djelatnika i rješenja načelnika ali prema cjenovniku registrovane autoprijevozničke kuće o visini dnevne karte iz 2005. godine. U skladu sa Odlukom, pravo na prijevoz imaju djelatnici čije je mjesto stanovanja udaljeno dva (2) km. Ove naknade realizovane su u iznosu od 12.400 KM. **Obzirom da su isplate ovih naknada vršene po cjenovniku iz 2005. godine, a nije prezentovana analiza da li je od tog perioda došlo do izmjene cijena karata, smatramo da je potrebno uzeti u obzir cijene iz tekućeg perioda.**
- **Otpremnine zbog odlaska u penziju** isplaćene u iznosu od 4.273 KM u skladu sa Odlukom o plaćama i naknadama izabраних dužnosnika, državnih službenika i namještenika u općinskoj upravi Gornji Vakuf - Uskoplje (član 24) i Rješenja načelnika.

4.4.2 Izdaci za materijal i usluge

U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za 2012. godinu, **izdaci za materijal i usluge** iskazani su u iznosu od **773.603 KM** što je manje od plana za 9,5% a odnose se na: izdatke za putne troškove 5.323 KM, izdatke za električnu energiju 87.403 KM, izdatke za komunalne usluge 94.956 KM, izdatke za nabavku materijala 34.669 KM, izdatke za prijevoz i gorivo 16.343 KM, izdatke za tekuće održavanje 254.407 KM te ugovorene i druge usluge u iznosu od 265.935 KM. Uvidom u Izvještaj o izvršenju budžeta koje je bilo na Općinskom vijeću i koje je usvojeno od istog iznos ovih troškova razlikuje se od iznosa iskazanih u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 80 KM što nije pojašnjeno i što ukazuje na slabost internih kontrola i u ovom procesu.

Izdaci za električnu energiju realizovani su u iznosu od 87.403 KM i u najvećem dijelu odnose se na javnu rasvjetu.

Na poziciji **izdataka za komunalne usluge**, na ptt **usluge** odnosi se 28.041 KM od čega su troškovi mobilnih telefona u iznosu od 3.002 KM. Odlukom Općinskog vijeća pravo na službeni mobitel imaju općinski načelnik u visini od **150 KM** i predsjednik Općinskog vijeća u visini od **100 KM** mjesečno. Provedenom revizijom utvrdili smo da se ne vrši refundiranje troškova od odgovorne osobe za prekoračenje odobrenog iznosa.

Izdaci za **prijevoz i gorivo** iskazani su u iznosu od 16.343 KM. Ovi troškovi regulisani su internim aktom Uputstvo o korištenju službenih automobila. Međutim uz isti nisu usvojili Normative potrošnje goriva i maziva po automobilu, niti su u skladu sa internim aktom pravili mjesečne izvještaje o utrošku goriva po automobilu. Provedenom revizijom konstatovali smo da se radni putni nalozi za automobile nisu ispunjavali pravilno (bez početne i krajnje kilometraže).

Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara u iznosu od 34.669 KM odnose se na nabavku uredskog materijala, računarskog materijala, sredstava za čišćenje, sitan alat i inventar.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 254.407 KM i u najvećem dijelu odnose se na troškove redovno održavanja lokalnih cesta.

Ugovorene i druge usluge iskazane su u iznosu od 265.935 KM a u okviru istih najznačajnije stavke odnose se na:

- **izdatke za reprezentaciju** realizovane u iznosu od 19.971 KM (što je u visini planiranih sredstava za te namjene). Provedenom revizijom dokumentacije vezane uz ove troškove konstatovali smo da se izdaci pravdaju računima bez priložene specifikacije vrste troška i povoda učinjenog troška. U Općini **nisu usvojili interni akt koji reguliše ove troškove.**
- **Izdaci za stručno obrazovanje** iskazani su u iznosu od 3.975 KM i isti nisu regulisani internim aktom kojim bi se utvrdilo tko ima pravo na stručno obrazovanje, do kojeg iznosa i način na koji će se isto realizovati.
- **Izdaci za ugovorene usluge odnose se na:** izdatke po ugovorima o djelu u iznosu od 29.911 KM, izdatke za ugovore sklopljene sa 7 volontera u iznosu od 34.263 KM, naknade za rada komisija u iznosu od

21.158 KM, izdaci za rad skupštinskih zastupnika u iznosu od 75.340 KM. Navedeni troškovi realizovani su iznosima manjim od plana. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su izdatke za ugovore o djelu knjižili dijelom i na poziciji predviđenoj za evidentiranje ostalih nespomenutih usluge.

▪ **Ostale nespomenute usluge** realizovane su u iznosu od 25.398 KM. Uvidom u dokumentaciju vezanu za ove troškove konstatovali smo da se radi o raznim isplatama temeljem Rješenja ili Zaključka općinskog načelnika, kao što su isplate sindikalnoj organizaciji za tekuće poslovanje, troškove nabavke zastavica, usluge sječe i deponovanja stabala na području općine, račun za vodu za 12. mjesec tekuće godine.

U cilju osiguranja efikasnijeg sustava internih kontrola uz Pravilnik o načinu postupanja sa službenim vozilima usvojiti Normative potrošnje goriva i maziva i sačinjavati mjesečna izvješća o potrošnji. Radne putne naloge za automobile ispunjavati u skladu sa usvojenim internim aktom.

U skladu sa Smjernicama za jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika usvojiti Pravilnik o troškovima reprezentacije i Pravilnik o stručnom obrazovanju.

Kod prekoračenja odobrenog iznosa za troškove mobitela, vršiti refundaciju troškova od odgovornog lica.

4.4.3 Tekući transferi (grantovi)

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta Općine za 2012. godinu tekući transferi iskazani su u iznosu od **1.109.810 KM** što je u odnosu na plan manje za 11,20%. Uvidom u Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2012. godinu koji je prezentovan i usvojen od strane Općinskog vijeća kao i u obrascu Posebni podaci o tekućim i kapitalnim transferima, izdaci za tekuće transfere iskazani su u iznosu od 1.111.091 KM (više za 1.281 KM) što nije u skladu sa članom 23 Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH kojim se nalaže da finansijski izvještaji moraju pružati tačan, istinit i pouzdan pregled svih pozicija niti sa članom 7 Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu u FBiH.

U strukturi realizovanih tekućih transfera, na transfere drugim nivoima vlasi odnosi se 168.580 KM, na transfere pojedincima iznos od 163.017 KM, na transfere neprofitnim organizacijama 337.110 KM, subvencije javnim preduzećima 186.900 KM, subvencije privatnim preduzećima 216.077 KM i na ostale tekuće rashode 38.126 KM.

U Općini su izradili Program budžeta u oblasti kulture i sporta sa kriterijima za ocjenjivanje projekata, na koji je saglasnost dalo Općinsko vijeće (br.01-14-16/12 od 17.02.2012.godine) i temeljem Odluke o izvršenju budžeta za 2012. godinu temeljem kojeg su definisane ovlasti odobravanja pojedinih vrsta transfera iz oblasti kulture i sporta.

Transferi drugim nivoima vlasti iskazani su u iznosu od **168.580 KM**, u okviru kojih najznačajnije stavke se odnose na transfere mjesnim zajednicama u visini od 72.766 KM, transfer izbornoj komisiji u iznosu od 21.650 KM, transfer za civilnu zaštitu u iznosu od 43.979 KM, transfer za izradu regulacijskog plana u iznosu od 26.471 KM, transfer fondaciji "Mozaik" u iznosu od 10.000 KM. U okviru transfera mjesnim zajednicama iznos od 12.001 KM odnosi se na isplatu naknada predsjednicima mjesnih zajednica temeljem Odluke o određivanju nakanada istim donesenom od strane Općinskog vijeća iz 2007. godine. Iznos od 60.765 KM odnosi se na ostala izdvajanja za mjesne zajednice a uglavnom se odnosi na plaćanja izvršena direktno dobavljačima za izvršene usluge i radove popravke puteva, vodovoda i ostalih radova, koji su se obavljali po nalogu općinske Službe za civilnu zaštitu, stambene i komunalne poslove i okoliš. Napominjemo da je ovakvim načinom rada izbjegnuta izbor dobavljača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Transfer izbornoj komisiji realizovan je temeljem Odluke Općinskog načelnika, što nije u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta kojom se u članu 11. određuje da se ovi troškovi isplaćuju temeljem odluke Općinskog vijeća.

Transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 163.016 KM. Isti se u skladu sa članom 11 Odluke o izvršenju budžeta isplaćuju na temelju zahtjeva korisnika i odluka općinskog načelnika bez utvrđenih kriterija. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da se sa ove pozicije vršila isplata raseljenim licima, kao podrška povratku u iznosu od 29.303 KM. Međutim u dokumentaciji odabranoj metodom uzorka niti uz jednu isplatu nije bilo priložene Odluke načelnika o odobravanju isplate, već je načelnik potpisom ovjeravao narudžbenice ili

priložene račune koje su korisnici pomoći prilagali uz zahtjeve za pomoć. Također, sa ove pozicije vršena je i isplata stipendija u iznosu od 87.000 KM a nakon provedenog javnog natječaja i temeljem Odluke o dodjeli stipendija. Transferi pojedincima za pomoć za slučaj prirodne nepogode i nesreće realizovani su sa ove pozicije u iznosu od 29.193 KM. Ostali grantovi realizovani u iznosu od 17.520 KM a odnose se na isplatu jednokratnih pomoći za pomoć socijalno ugroženim stanovnicima, temeljem odluka općinskog načelnika. Ove jednokratne pomoći isplaćivale su se putem blagajne.

Transferi neprofitnim organizacijama isplaćeni su u iznosu od 335.260 KM temeljem Odluka donesenih od strane načelnika a u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta općine kojom je regulisano da se odlukom općinskog načelnika utvrđuje namjena korištenja sredstava. Odlukom općinskog načelnika za transfere Općinskom javnom pravobranilaštvu (23.000 KM), Centru za obrazovanje i kulturu Gornjeg Vakufa - Uskoplje (30.000 KM), isplaćivani su u mjesečnim tranšama iznosi bez tačno utvrđene namjene korištenja sredstava. Naime odlukama načelnika utvrđeno je da se sredstva isplaćuju za tekuće aktivnosti, što je uopćen pojam jer tekuće aktivnosti mogu biti plate i naknade uposlenih ali i izdaci za materijal i usluge za obavljanje redovitih aktivnosti.

Političkim strankama u općini (njih 6) isplaćeno je tokom 2012. godine ukupno 96.600 KM, temeljem Odluka Općinskog načelnika o mjesečnom iznosu za finansiranje svake pojedine stranke. Međutim ove odluke nisu u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta po kojoj (član 11.) se sredstva utvrđena na poziciji naknada političkim strankama isplaćuju na osnovu odluka Općinskog vijeća.

Tokom 2012. godine raznim udrugama građana isplaćeno je 173.630 KM temeljem Odluka općinskog načelnika. Uvidom u dokumentaciju vezanu za ove isplate, konstatovali smo da se sa ove pozicije vršila isplata i udruženjima iz oblasti kulture i sporta sredstva a koji nisu planirani po Programu budžeta općine.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za ove isplate konstatovali smo da su udruge slale izvještaje o utrošku sredstava i da je općina vršila nadzor nad utroškom.

Subvencije javnim preduzećima realizovane u iznosu od 186.901 KM u najvećem dijelu se odnose na transfere Centru za socijalni rad temeljem Odluke o izvršenju budžeta općine za 2012. godinu.

Subvencije privatnim preduzećima u iznosu od 216.077 KM odnose se na isplate autoprijevoznicima za prijevoz učenika u skladu sa odlukom o izvršenju budžeta općine za 2012. godinu (član 13) a temeljem sklopljenih ugovora sa prijevoznicima koji su odabrani na tenderu tokom 2011. godine. Općina je plaćala prijevoz učenicima osnovnih škola koji putuju 4 km i više do škole.

Na poziciji ostalih transfera iznos od 38.126 KM odnosi se na isplate po izvršenju sudskih presuda i na povrate više ili pogrešno uplaćenih sredstava po Odluci općinskog načelnika.

Transfere pojedincima realizovati u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta općine Gornji Vakuf - Uskoplje za 2012. godinu temeljem odluka općinskog načelnika.

Donijeti pravila i kriterije i temeljem istih vršiti raspodjelu tekućih transfera neprofitnim organizacijama i udruženjima u cilju dosljedne primjene pravičnosti i transparentnosti dodjele sredstava sa pozicije tekućih transfera.

Transfere političkim strankama isplaćivati u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta općine Gornji Vakuf - Uskoplje za 2012. godinu temeljem odluka općinskog vijeća.

Iznosi dati u izvještajima moraju biti usklađeni i pružati tačne, istinite i pouzdane preglede po svim pozicijama u skladu sa članom 23 Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.

4.4.4 Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci iskazani u Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta Općine za 2012. godinu u iznosu od 1.396.358 KM, (što je 90% plana) a odnose se na nabavku zemljišta - eksproprijacije (22.242 KM), nabavku opreme (8.320 KM), izgradnju sportske dvorane i izdatke za rekonstrukcije cesta i mostova. Isti nisu

knjigovodstveno evidentirani na propisanim pozicijama u glavnoj knjizi (imovina, investicije u toku ili ulaganja u tuđa sredstva) što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu u FBiH.

Općina je u svom budžetu na poziciji kapitalnih izdataka za **izgradnju sportske dvorane** planirala iznos od 300.000 KM a realizovala ga je u iznosu od **267.822 KM**. Općina je u prethodnom periodu odabrala izvođača radova, vršila plaćanje obračunskih situacija i nadzor nad obavljenim radovima. Do završetka naše revizije dvorana nije bila dovršena

Uvidom u dokumentaciju vezanu za izdatke za rekonstrukciju i investiciono održavanje koji su iskazani u iznosu od **1.094.842 KM**, utvrdili smo slijedeće nepravilnosti:

- Izdaci za rekonstrukciju lokalnih cesta realizovani su u iznosu od 349.473 KM (planirano 350.000 KM). Najveće stavke odnose se na ulaganja u put Voljevac-Mačkare-Sviličići-Crkvice-Jelići (2025 m) u iznosu od 219.438 KM. Općina je raspisivala tender za odabir dobavljača za izvođenje radova, vršila plaćanje obračunskih situacija i vršila nadzor nad obavljenim radovima. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo također da su na ovoj poziciji evidentirana ulaganja u obnovu i rekonstrukciju crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije u iznosu od 25.325 KM. Ista su u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, trebala biti evidentirana na poziciji kapitalnih transfera jer se radi o transferu drugim razinama a ne o imovini općine.
- Izdaci za rekonstrukciju zgrade općine planirani su u iznosu od 350.000 KM a realizovani su u iznosu od **289.372 KM**. Prema pismenoj izjavi nadležnih, radi se o starom objektu koji je prije rata bio u vlasništvu drugog preduzeća. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je općina vlasnik navedenog objekta. Općina je počela rekonstrukciju objekta iako isti nije evidentiran u njenom knjigovodstvu, na tenderu je odabrala izvođača radova i plaćala fakture po privremenim situacijama te vršila nadzor.
- Rekonstrukcija trotoara i održavanje javne rasvjete iskazano je u iznosu od 49.492 KM. Uvidom u analitičku evidenciju navedenih troškova isti su na dan 31.12.2012. godine iskazani u iznosu od 44.662 KM (za 4.830 KM manje) pa stoga ne možemo potvrditi ove troškove.
- Troškovi za obnovu vrtića "Zvončić" u iznosu od **14.696 KM** nisu evidentirani u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu FBiH jer je iste trebalo evidentirati na poziciji kapitalnih transfera budući da se radi o nepovratnim kapitalnim davanjima drugim nivoima a ne o vlastitoj imovini.
- Troškovi održavanja i čišćenje vodotoka rijeke Vrbas u iznosu od **13.141 KM** nisu evidentirani u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu FBiH jer je iste trebalo evidentirati na poziciji troškova održavanja. Isti su realizovani na temelju ugovora i ispostavljenih faktura od strane preduzeća koje je na tenderu odabrano za izvođenje radova čišćenja. Po završetku radova predstavnik općine je sa izvođačem radova vršio pregled radova o čemu je sačinjen zapisnik.
- Iznos od 180.000 KM odnosi se na izgradnju industrijske zone „Batuški lug“. U svrhu izgradnje ove zone Federacija je na račun općine uplatila 80.000 KM. Općina je provela tendersku proceduru i odabrala izvođača radova sa kojim je sklopljen ugovor a do završetka naše revizije radovi nisu bili završeni.

Kapitalne izdatke planirati na propisanim pozicijama i dio koji se odnosi na ulaganja u vlastitu imovinu, evidentirati na poziciji investicija u toku koja će po okončanju radova uvećati vrijednost općinske imovine. Dio koji se odnosi na ulaganja u tuđu imovinu evidentirati na propisanim pozicijama (ulaganja u tuđu imovinu) dok se ne riješi status iste.

Nepovratna davanja drugim nivoima vlasti (izdaci za troškove održavanja i čišćenja vodotoka i izgradnju vjerskog objekta) planirati i evidentirati u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike.

4.5 Javne nabavke

Revizijom postupka javnih nabavki u Općini bile su obuhvaćene nabavke koje su se provodile tokom 2012. godine, sa ciljem utvrđivanja da li se kod dodjele ugovora za nabavke roba i usluga i kod vršenja radova postupalo u skladu sa procedurama definisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH. Općina je usvojila Pravilnik o javnim nabavkama i Pravilnik o postupku direktnog sporazuma. Sačinila Plan nabavki za 2012. godinu a općinski Načelnik je rješenjem formirao tročlanu komisiji za javne nabavke. Prema izvještaju o radu komisije za provođenje javnih nabavki, općina je provela u toku 2012. godine 27 nabavki od čega su dvije nabavke po otvorenom postupku, petnaest konkurentskim zahtjevom, jedan pregovaračkim postupkom i devet direktnim sporazumom.

Izvršili smo uvid u slijedeće nabavke roba, usluga i radova: izrada plana prilagođavanja upravljanja otpadom (direktnim sporazumom 5.800 KM), nabavka goriva za automobile i lož ulja (konkurentskim postupkom 20.625 KM), nabavka tonera (konkurentskim postupkom 13.353 KM), nabavka i ugradnja stolarije na objektu osnovne škole „Voljevac“ (konkurentskim postupkom 35.000 KM), izvođenje unutrašnjih radova u novoj zgradi općine (konkurentskim postupkom 57.701 KM sa PDV-om), radovi na rekonstrukciji - asfaltiranju lokalnog puta Voljevac-Mačkara-Sviličići-Crkvice (otvoreni postupak 231.254 KM), radovi na izgradnji vodovoda u naselju Duratbegovića Dolac (konkurentskim postupkom 78.439 KM), izgradnja ceste u industrijskoj zoni „Batuški lug“ (konkurentskim putem 78.506 KM).

Provedenom revizijom dokumentacije vezane za navedene nabavke konstatirano je da su nabavke pokretane temeljem Odluka općinskog načelnika o pokretanju postupka; da je komisija za nabavke (imenovana od strane načelnika u skladu sa članom 7 Zakona o javnim nabavkama) izvršila verifikovanje i rangiranje prispijelih ponuda a na temelju prijedloga Komisije Načelnik je donosio odluke za sklapanje ugovora sa najpovoljnijim ponuđačima; slali su izvještaje Agenciji o provedenim nabavkama ali da nisu u skladu sa članom 40. Zakona o javnim nabavkama objavljivali obavještenje o sklopljenim ugovorima u Službenom glasniku.

Prilikom nabavke roba i usluga postupati u cijelosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te obavijest o izboru dobavljača objavljivati u Službenom glasniku kako je propisano člankom 40. istog Zakona.

4.6 Stalna sredstva

Na dan 31.12.2012. godine u Bilansu stanja Općine iskazana vrijednost stalnih sredstava je iznosila **282.000 KM**, a odnosi se na: stalna sredstva **266.120. KM** i dugoročne plasmane u iznosu od **15.800 KM**.

U općini se ne vodi knjiga kapitalne imovine što nije u skladu sa članom 12 Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH.

U skladu sa Pravilnikom o popisu imovine, obaveza i potraživanja Općina je izvršila popis imovine na dan 31.12.2012. godine. Rješenjem Načelnika formirana je samo jedna komisija za popis, koja je izvršila popis stalnih sredstava i sitnog inventara, novčanih sredstava i obaveza i potraživanja što nije u skladu sa članom 2 Pravilnika o popisu Općine. Istim je propisano da se za sve vrste provedenih popisa formira komisija kao i centralna komisija za popis koje treba sačiniti zbirni izvještaj o popisu - elaborat.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za izvršeni popis utvrdili smo da Izvještaj o popisu nije cjelovit jer ne sadrži popis svih stalnih sredstava (zemljišta i objekata) u vlasništvu općine.

Po izjavi odgovornih u općini u ratnim dejstvima je izgorio katastar i ne posjeduju dokumentaciju vezanu za stalnu imovinu. Općina treba formirati komisiju koja će izvršiti popis imovine u vlasništvu općine i procijeniti njenu vrijednost i temeljem toga izvršiti uknjižavanje u knjigovodstvu općine.

Iz izvještaja o popisu nije vidljivo da je Općina naturalnim popisom obuhvatila i stalna sredstva Vatrogasnog društva, koje je u skladu sa Odlukom br.01-44-142/11 od 21.12.2011. godine pripojeno Općinskoj službi civilne zaštite. Vrijednost tih stalnih sredstava u iznosu od 532.270 KM nije uknjižena u knjigovodstvu općine niti nakon izvršenog popisa. Za preuzeta stalna sredstva Vatrogasnog društva nije obračunata amortizacija jer je do

prilaganja općini isto bilo registrovano kao udruženje i nije vršilo obračun amortizacije. Prije vršenja redovitog popisa u općini su trebali formirati komisiju koje će izvršiti procjenu vrijednosti preuzetih stalnih sredstava te nakon obračuna amortizacije izvršiti uknjižavanje u knjigovodstvu općine. Preuzetim stalnim sredstvima trebalo je također dodijeliti inventurne brojeve.

U glavnoj knjizi Općine na dugoročnim plasmanima evidentiran je iznos od 15.880 KM koji se odnosi na kredit odobren fizičkom licu iz ranijeg perioda. Komisija za popis nije u elaboratu popisala ova sredstva niti je dala prijedlog postupanja sa istim. Nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da su od strane općine poduzimane aktivnosti na naplati istih.

Zbog svega navedenog ne možemo potvrditi da je Općina u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršila usklađivanje stanja stalnih sredstava i dugoročnih plasmana iskazanih u računovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom te ne možemo potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava Općine Gornji Vakuf - Uskoplje na dan 31.12.2012. godine.

U skladu sa Uredbom o knjigovodstvu budžeta u FBiH voditi pomoćnu knjigu kapitalne imovine.

Formirati komisiju ili angažirati stručno lice koje će izvršiti popis nekretnina u vlasništvu općine, procijeniti stvarnu vrijednost iste, te nakon toga u knjigovodstvu općine provesti uknjižavanje.

Popis imovine u cijelosti uraditi u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federacije BiH, popisati sva sredstva te za nova evidentirana stalna sredstva upisati inventurne brojeve.

Postupati u skladu sa Pravilnikom o popisu i njegovim člancima (2 i 9) koji se odnose na formiranje komisija za popis.

Iznos iskazan na dugoročnim plasmanima preknjižiti na konto sumnjivih i spornih potraživanja jer se radi o kreditu danom u ranijem periodu. Izvršiti procjenu naplativosti i poduzeti aktivnosti po istom.

4.7 Kratkoročna potraživanja, obaveze i razgraničenja

Kratkoročna potraživanja iskazana u bilansu stanja Općine sa 31.12.2012. godine iznosila su 59.854 KM a kratkoročna razgraničenja 119.933 KM. Značajan dio na poziciji kratkoročnih potraživanja potiču iz ranijeg perioda i za koje nije izvršena procjena izvjesnosti naplate. Ista je trebalo knjigovodstveno evidentirati na kontima sumnjivih i spornih potraživanjima u skladu sa Uputsvom o izvršenju budžeta s jedinstvenog računa trezora. Nije prezentovana starosna struktura salda potraživanja na dan 31.12.2012. godine, niti je u elaboratu o popisu iskazana starosna struktura istih. Na kontima sumnjivih i spornih potraživanja vodi se samo iznos od 927 KM iako se i na kratkoročnim razgraničenjima iznos od 119.933 KM odnosi na nenaplaćena potraživanja za date pozajmice iz ranijeg razdoblja.

Popis potraživanja podrazumijeva sastavljanje specifikacije otvorenih stavki, utvrđivanje realnosti iskazanih iznosa i razloga neblagovremene naplate. Komisija za popis trebala je u svom izvještaju posebno iskazati sumnjiva i sporna potraživanja, potraživanja koja su nenaplativa, koja su zastarjela ili za koje ne postoji uredna dokumentacija te predložiti aktivnosti za postupanje po istim. Smatramo da komisija nije izvršila svoj zadatak.

Analitička evidencija potraživanja u glavnoj knjizi odnosno u bruto bilansu nije usaglašena sa evidencijama Službi koje vode operativno - analitičku evidenciju za isporučene usluge (zakupa poslovnih prostora, javnih površina, izdavanja raznih dozvola) jer se ne stvaraju potraživanja po svim vrstama prihoda.

Na dan 31.12.2012. godine u finansijskim izvještajima iskazane su obaveze u iznosu od 353.736 KM dok su u Elaboratu o popisu obaveze iskazane u iznosu od 353.854 KM (118 KM razlika). Najveći dio obaveza u iznosu od 225.000 KM odnosi se na dobavljače a iznos od 128.286 KM na obaveze prema zaposlenicima. Uvidom u spiskove obaveza koji su dati uz elaborat o popisu konstatovano je da su samo su prepisana salda iz Glavne knjige, nije dat odvojeno pregled obaveza prema dobavljačima i obaveza prema zaposlenicima niti je komisija dala objašnjenje za iskazanu razliku od 118 KM.

Zbog svega navedenog ne možemo potvrditi da je Općina u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršila usklađivanje stanja potraživanja i obaveza iskazanih u računovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom te ne možemo potvrditi iskazano stanje potraživanja i obaveza Općine Gornji Vakuf - Uskoplje na dan 31.12.2012. godine.

Uskladiti evidencije nadležnih službi koje operativno prate analitiku potraživanja od kupaca sa stanjem u knjigovodstvu.

Popis potraživanja i obaveza i usklađivanje stanja potraživanja i obaveza iskazanih u računovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u Federaciji BiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH.

5. KOMENTAR

Općina Gornji Vakuf-Uskoplje, u ostavljenom roku očitovala se na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2012.godinu ,dopisom br.02-14-1910-1/12 od 18.06.2013.godine. Menadžment Općine nije imao primjedbi na nalaze i preporuke iz izvještaja, stoga se ovaj izvještaj smatra konačnim .

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:
Mirsada Janjoš, dipl.oec.

Vođa tima:
Dubravka S. Barbarić, dipl. oec.

Član tima:
Vedran Zovko, pomoćnik revizora

Prilog br. 1.
Izvršenje Finansijskog plana Općine Gornji Vakuf - Uskoplje na dan 31.12.2012. godine
Iznos u KM

Red. Broj	Vrsta rashoda	Finansijski plan za 2012. godinu	Rebalans Povećanje/ /smanjenje	Operativni plan	Izvršenje Finansijskog plana za 2012. godinu	Izvršenje Finansijskog plana za 2011. godinu
1	2	3	4		8	9
I	Tekući izdaci (zbir od 1 do 12)	2.190.000		2.190.000	2.036.509	1.781.498
1.	Bruto plate zaposlenih	1.042.500		1.042.500	1.014.743	862.784
2.	Naknade troškova zaposlenih	178.000		178.000	141.981	127.413
3.	Doprinosi poslodavca	115.000		115.000	106.182	90.281
4.	Putni troškovi	11.000		11.000	5.323	11.012
5.	Izdaci za energiju	94.000		94.000	87.403	99.523
6.	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	107.000		107.000	94.956	49.417
7.	Nabavka materijala i sitnog inventara	46.500		46.500	34.669	27.745
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	18.000		18.000	16.343	14.064
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	1.500		1.500	1.500	1.500
10.	Izdaci za tekuće održavanje	259.000		259.000	254.407	227.111
11.	Osiguranje i bankarske usluge	17.000		17.000	13.067	12.017
12.	Ugovorene usluge	300.500		300.500	265.935	258.631
II	Tekući transferi (1+6)	1.215.400	+42.000	1.257.400	1.109.810	1.046.557
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	268.000		268.000	168.580	133.306
2.	Tekući transferi pojedincima	143.000	+27.000	170.000	163.017	125.004
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	342.400		342.400	337.110	359.201
4.	Subvencije javnim preduzećima	202.000	+15.000	217.000	186.900	213.486
5.	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	220.000		220.000	216.077	199.450
6.	Drugi tekući rashodi	40.000		40.000	38.126	16.110
III	Kapitalni izdaci (1+4)	1.224.000	+326.000	1.550.000	1.396.358	1.027.228
1.	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih nasada	50.000		50.000	22.242	
2.	Nabavka građevina	300.000		300.000	267.823	0
3.	Nabavka opreme	10.000		10.000	11.451	12.005
4.	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	864.000	+326.000	1.190.000	1.094.842	993.543
IV	Tekuće rezerve	78.000		78.000	75.533	76.662
	Ukupno rashodi i izdaci (I+II+III+IV)	4.707.400	+368.000	5.075.400	4.618.210	3.931.944
	Broj zaposlenih	56		56		54

Prilog 2
Izvršenje Finansijskog plana Općine Gornji Vakuf - Uskoplje na dan 31.12.2012. godine
Iznos u KM

Red. Broj	Vrsta prihoda	Finansijski plan za 2012. godinu	Rebalans Povećanje/ /smanjenje	Operativni plan	Izvršenje Finansijskog plana za 2012. godinu	Izvršenje Finansijskog plana za 2011. Godinu
1	2	3	4		8	9
I	Porezni prihodi	2.648.400		2.648.400	2.437.182	2.658.316
1.	Porezi na dobit pojedinaca i poduzeća	10.500		10.500	4.092	5.382
2.	Porez na platu	50.000		50.000	64.818	56.719
3.	Porez na imovinu	142.000		142.000	173.372	282.226
4.	Prihodi od indirektnih poreza	2.020.100		2.020.100	1.848.573	1.941.249
5.	Domaći porezi na dobra i usluge	13.000		13.000	2.488	4.155
6.	Porez na dohodak	407.800		407.800	341.692	366.469
7.	Ostali porezi	5.000		5.000	2.147	2.116
II	Neporezni prihodi	959.000	+368.000	1.327.000	1.307.689	741.076
a)	Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	63.000	+90.000	153.000	325.584	75.340
1.	Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	63.000	+90.000	153.000	325.584	75.340
b)	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	895.000	+278.000	1.173.000	982.105	665.136
1.	Administrativne takse	130.000		130.000	119.271	123.127
2.	Sudske takse	1.000		1.000	60	300
3.	Komunalne naknade i takse	350.000	+278.000	628.000	75.346	97.181
4.	Ostale budžetske naknade i takse	134.000		134.000	631.398	266.995
5.	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	279.000		279.000	155.656	177.533
6.	Prihodi od pružanja javnih usluga	1.000		1.000	375	-
	Novčane kazne	1.000		1.000		600
III	Kapitalni primici	80.000		80.000	-	-
1.	Kapitalni primici od prodaje osnovne imovine	350.000		350.000	193.909	277.984
IV	Primljeni transferi i donacije	1.020.000		1.020.000	370.670	623.605
1.	Primljeni tek.transferi od inostranih vlada i međ.organizacija				4.712	-
2.	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	350.000		350.000	193.909	277.984
3.	Primljeni kapitalni transferi od inostr.vlada i međ.organizacija	670.000		670.000	172.049	345.621
	Ukupno prihodi i primici (I+II+III+IV)	4.707.400	+368.000	5.075.400	4.115.541	4.022.997